

MATE SUIĆ (1915 - 2002)

BRUNA KUNTIĆ-MAKVIĆ

Mate Suić je rođen 3. studenoga u Postirama na Braču, gdje je pohađao osnovnu školu (osim 5. razreda, koji je završio u Rabu na o. Rabu g. 1928). Gimnazijsko je obrazovanje stjecao u Šibeniku i Visokom kod Sarajeva (1. i 2. razred), na Širokome Brijegu (3. i 4. razred), u Nadbiskupskoj gimnaziji u Splitu (5. – 7. razred), da bi godine 1935. maturirao na Državnoj klasičnoj gimnaziji u Splitu. Vojni rok služio je 1937 – 1938. na Školi za rezervne artiljerijske oficire u Sarajevu. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirao je g. 1940. klasičnu filologiju, arheologiju i povijest staroga vijeka. Od 1941. do proljeća 1942. predavao na Srednjoj školi u Pagu, pa kao suplent na II. ženskoj i V. muškoj gimnaziji u Zagrebu. Zatim je do nešto prije kapitulacije Italije službovao u diplomatskome predstavništvu NDH pri Svetoj Stolici u Vatikanu. Od 1943. bio je u partizanskoj vojsci. Razvojačen je 1945. kao kapetan prve klase.

Kad je rat završio, odlučio se za radno mjesto u Zadru. U više je navrata pripovijedao i pisao o toj odluci. Tijekom dječastva i mladenaštva u prvoj Jugoslaviji imao je prilike izdaleka gledati Zadar, tada u drugoj državi, i bio je fasciniran gradom koji kao da je kakva kletva učinila nedostupnim. Kraj rata vratio je Zadru jedinstvo s maticom zemljom, ali mu je donio i teško razaranje. Začarani grad iz Suićeve mladosti bio je teško ranjen. To je mjesto mladi znanstvenik izabrao za život svoje obitelji i za vlastiti rad.

Suićevi programatski tekstovi o istraživanju stare povijesti u Hrvatskoj i posebno o istraživanju Zadra (Predstavka upućena Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti 1948. godine o poduzimanju arheoloških istraživanja u Zadru, objavljeno 1970; Važnost izučavanja etničke stratigrafije naših krajeva u predslavensko doba, 1956, objavljeno 1958) jasno pokazuju s koliko je zrelosti učinio taj izbor. Na širem prostoru Zadra, u sjevernoj Dalmaciji – odnosno u staroj Liburniji – razabirao je područje kontinuiteta, gdje se mogu i moraju valjano izučavati povijesni fenomeni od prapovijesti do ranoga srednjega vijeka, osobito prijelazna razdoblja između prapovijesti i antike, te antike i srednjega vijeka. U čitavom nizu radova Suić je razotkrivao upravo fenomene prežitaka u prijelaznim razdobljima, doprinijevši neizmjereno prepoznavanju autohtonih kontinuiteta u antici ovoga prostora, te autohtonoga i antičkoga nasljeđa u genezi hrvatskoga srednjovjekovlja.

Samome Zadru pripalo je u Suićevim istraživanjima središnje mjesto. Taj će grad postati okosnicom knjige *Antički grad na istočnome Jadranu* (Zagreb 1976), a potom će, golemim dijelom temeljem vlastitih istraživanja, Mate Suić napisati i zasebnu knjigu o najstarijoj povijesti Zadra, Zadar u starome vijeku (Zadar 1981). Taj grad i stara Liburnija upravo zahtijevaju istraživača koji može biti i arheolog, i klasični filolog, i povjesničar. Suić je sve to bio, i pomoću svih je sastavnica sretne kombinacije svojih studija pripravno odgovarao na izazove područja gdje je djelovao.

Doktorat iz povijesnih znanosti stekao je g. 1953. na Filozofskom fakultetu u Zagrebu radnjom *Kritička analiza historijskih i geografskih podataka o istočnoj jadranskoj obali u Pseudo Skilakovu Periplusu*. U radnji o najstarijem sačuvanom opisu hrvatske obale (4. st. pr. Kr.) Suić je kombinirao filološku obradu, oslon na arheološke izvore i povjesničarsku interpretaciju. Iz radnje je proizišlo više zasebnih članaka. Kao i u njima, u čitavome su se Suićevom djelovanju sretno ispreplitale arheologija i klasična filologija koje su pružale izvornu podlogu za završnu historiografsku interpretaciju brojnih povijesnih pitanja. Habilitirao je također na Filozofskom fakultetu u Zagrebu temom *Rimski katastar u kolonijama na istočnoj jadranskoj obali*. Dio njegovoga stručnog formiranja bio je studijski boravak u Njemačkoj g. 1957, na stipendiji Njemačkog arheološkog instituta, odnosno njegove *Römisch-germanische Kommission* sa sjedištem u Frankfurtu na Majni. Tijekom toga boravka držao je predavanja u Trijeru, Kölnu i Bonnu. Sudjelovao je u terenskom istraživanju Karnunta u Austriji pod vodstvom E. Swobode, uz što je vezano i predavanje u Beču.

Prvih deset godina rada u struci (1946 – 1956) Mate Suić djelovao je kao arheolog u Arheološkom muzeju u Zadru (s kraćim prekidom tijekom 1947.). Od g. 1956. usporedno s time predavao je povijest staroga vijeka i klasičnu arheologiju na novoosnovanom Filozofskom fakultetu u Zadru, koji je tada pripadao Zagrebačkome sveučilištu. Na oba je mjesta napredovao i preuzimao najodgovornije dužnosti: Arheološkome muzeju u Zadru bio je ravnateljem od g. 1947 – 1966, a na Filozofskome fakultetu u Zadru stekao je redovitu profesuru i bio mu dekanom (1966/67. i 1967/68).

Godine 1968. izabran je za redovitoga profesora i predstojnika Katedre za opću povijest staroga vijeka na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. I tu će obnašati voditeljske dužnosti kao pročelnik Odsjeka za povijest, ravnatelj Arheološkoga instituta Sveučilišta u Zagrebu, predstojnik Odjela za arheologiju Centra za povijesne znanosti Sveučilišta, predstojnik Odjela za povijest, povijest umjetnosti, arheologiju i etnologiju Filozofskoga fakulteta, dekan u akad. god. 1978/79. i 1979/80. Tu je i umirovljen g. 1981. Na razini Sveučilišta bio je član Odbora za izdavačku djelatnost, Komisije za izdavanje udžbenika i skripata i Odbora za praćenje interuniverzitetskog studija u Dubrovniku.

Dopisnim članom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (tada JAZU) u Razredu za društvene znanosti bio je kao povjesničar izabran godine 1975, a redoviti je član Akademije bio od g. 1981. Od iste je godine bio i član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine. Bio je član talijanske *Deputazione per la storia patria delle Venezie* i dopisni član njemačkoga *Das deutsche archäologische Institut*.

Velik broj ustanova koje istražuju hrvatsku povijest i skrbe o hrvatskoj kulturnoj baštini obnovljen je ili utemeljen za Suićeva radnog vijeka, uz njegovo izravno sudjelovanje ili uz njegovu podršku.

Pod njegovim ravnateljstvom Arheološki muzej u Zadru stekao je zgradu i uredio stalni postav, razvio bogatu djelatnost poduprtu vlastitom bibliotekom i preparatorskom radionicom i počeo izdavati znanstveni godišnjak *Diadora* (1960). Utemeljene su područne zbirke u Biogradu (1954) i Ninu (1960). U Zadru su uz njegovo zalaganje osnovani Muzej

grada Zadra (1956; kasnije: Narodni muzej) i Muzej crkvene umjetnosti, Historijski institut (koji se, na njegovo trajno žaljenje, nije održao) i Filozofski fakultet koji upravo prerasta u Sveučilište u Zadru. Djelovao je i u tamošnjem Povijesnom društvu, Matici hrvatskoj, Kulturno-prosvjetnom društvu Juraj Baraković i dr.

Podupirao je osnutak Muzeja hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu i sudjelovao u izradi njegove koncepcije. Obnovljeni Arheološki institut Sveučilišta u Zagrebu vodio je niz godina kao ravnatelj, zatim kao predstojnik Odjela za arheologiju Centra za povijesne znanosti Sveučilišta. Sudjelovao je u savjetima Arheološkog muzeja u Splitu i Arheološkog muzeja u Zagrebu.

U Zagrebu je bio je među osnivačima Instituta za hrvatsku povijest Sveučilišta u Zagrebu (1971; od 1977. Odjel za povijest Centra za povijesne znanosti Sveučilišta u Zagrebu koji je obuhvaćao i Odjele za arheologiju, povijest umjetnosti i filozofiju, također bivše institute). U pojedinim je mandatima obnašao dužnost predstojnika cijele ustanove i pojedinih odjela. Bio je urednik prvoga sveska sinteze hrvatske povijesti koja, nažalost, nije dovršena. Sudjelovao je u više središnjih foruma Republike Hrvatske: Savjet za naučni rad, Fond za znanstveni rad, Zajednica arheoloških ustanova, Znanstveni savjet, Muzejski savjet, Savjet za zaštitu spomenika kulture, Zavod za kulturu, Odbor za izdavačku djelatnost pri Savjetu za naučni rad RH i dr. Sudjelujući u tijelima u čijoj je kompetenciji zaštita spomenika kulture pomogao je da se u Hrvatskoj počnu razvijati podmorska arheološka istraživanja.

Zastupao je Hrvatsku u organizacijskim odborima saveznih projekata druge Jugoslavije, poput Međunarodnoga kongresa za prahistoriju i protohistoriju g. 1971. u Beogradu, ili izložbe "Umjetnost na tlu Jugoslavije" (Pariz 1972) i u saveznim strukovnim udrugama (članstvo u upravi Arheološkog društva Jugoslavije, predsjedništvo Antičke sekcije). Potaknuo je obnovu Hrvatskog arheološkog društva, odnosno njegovu emancipaciju iz jugoslavenske strukovne udruge, bio je prvi predsjednik obnovljenoga Društva i pokretač njegova glasila *Obavijesti*. Hrvatsko arheološko društvo proglasilo ga je počasnim članom i kao prvoga laureata odlikovalo nagradom "Don Frane Bulić" za životno djelo.

Daleko prije no što je postao članom Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (tada: JAZU) surađivao je u brojnim njenim projektima. Bio je tajnik međuakademijskih Odbora za izdavanje latinskih srednjovjekovnih natpisa (Corpus inscriptionum Latinarum medii aevi, CILMA) i Odbora za istraživanje rimskog limesa. Suradivao je u odboru za izradu arheološke karte Rimskog Carstva (Tabula imperii Romani) i za izdavanje latinskih natpisa (Corpus inscriptionum Latinarum). U okviru rada na istraživanju limesa Suić je organizirao znanstveni skup o limesu g. 1968. u Osijeku, priredio je izdanje radova s toga skupa (*Osječki zbornik* XII/1969) i sudjelovao je u uređivanju publikacije *Claustra Alpium Iuliarum*. Suradivao je, a potom bio predsjednik i podpredsjednik međuakademijskog Jugoslavensko-talijanskog komiteta za proučavanje prethistorije i protohistorije Jadrana. U okviru te suradnje Suić je g. 1972. organizirao skup o kulturnim i etničkim pitanjima Jadrana, te uredio zbornik radova *Jadranska obala u protohistoriji* (Zagreb 1976). U Centru za balkanološka ispitivanja Akademije nauka i umjetnosti BiH od osnutka je sudjelovao kao jedan od hrvatskih znanstvenika u svim projektima koji su rješavali probleme najstarije povijesti hrvatskog povijesnog prostora. Neko je vrijeme obnašao dužnost predstojnika Odsjeka za arheologiju HAZU u Zagrebu. Do smrti je bio pročelnik Zavoda za povijesne znanosti HAZU u Zadru. Projekte s područja znanosti i kulture podupirao je elaboratima brojnih projekata.

Bio je među osnivačima dubrovačkog interuniverzitetskog studija Sveučilišta u Zagrebu i zacrtao je program studijskoga smjera *Kulturna povijest istočne jadranske obale*. Predavao je na poslijediplomskim studijima povijesnih znanosti u Zagrebu, Zadru, Splitu i Dubrovniku.

Vodio je kolegij iz povijesti urbanizma u okviru poslijediplomskoga studija na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu, te kolegij iz zaštite i konzervacije građevnog i urbanističkog nasljeđa na poslijediplomskom studiju u Splitu.

Kao muzejski djelatnik priredio je više izložaba i skrbio je o izradi i publiciranju stručnih popularizacijskih materijala (Muzeji i zbirke Zadra, Nin – vodič; vodič Zadar, popularni pregled Nin u antici, prospekti Donat i Forum), a kao profesionalac znanstvenik o ažurnome prikazivanju i ocjenjivanju novih knjiga i radova (A. Degrassija, P. Skoka, L. Margetića), te o valorizaciji opusa drugih znanstvenika (Lovre Katić, Grga Novak, Stipe Gunjača, Duje Rendić-Miočević).

Bio je pokretačem i urednikom časopisa Obavijesti Hrvatskog arheološkog društva, Diadora, Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru, urednikom Radova Instituta za povijesne znanosti HAZU u Zadru i Arheoloških radova i rasprava HAZU, članom uredništva Vjesnika za arheologiju i historiju dalmatinsku, Izdanja Hrvatskog arheološkog društva i dr. Uredio je dvanaesti svezak Osječkog zbornika (1969) o istraživanjima limesa, te sudjelovao u uređivanju ili sam priredio niz posebnih izdanja (Filozofski fakultet u Zadru, Nin: Problemi arheoloških istraživanja, *Claustra Alpium Iuliarum*, Jadranska obala u protohistoriji, *Adriatica praehistorica et antiqua* Gregorio Novak dicata, Gunjačin zbornik i dr.). Napisao je niz enciklopedijskih članaka za izdanja Hrvatskog leksikografskog zavoda 'Miroslav Krleža' (ranije: Jugoslavenski leksikografski zavod), primjerice članke Ilirik, Japodi, Liburnija, Liburni, Zadar, Pag, udio u članku Antika i dr. Za *Enciclopedia italiana* obradio je natuknice o Braču, Ninu i dr. Sudjelovao je na brojnim domaćim i međunarodnim znanstvenim i stručnim skupovima.

Nebrojena su njegova mentorstva diplomandima, magistrandima i doktorandima koja su iznjedrila više generacija današnjih hrvatskih znanstvenika i djelatnika u kulturi, a mnoga su nadalje korisna tiskana djela postigla svoju puninu zahvaljujući njegovim recenzijama.

Od zaposlenja u Zadru g. 1946. do incidenata koji su u zaleđu Zadra i Šibenika 1988. godine omeli terenski rad i najavljivali domovinski rat, Mate Suić je preko četrdeset godina praktično svake godine bio na arheološkim terenskim istraživanjima, kao mlađi istraživač, kao ravnopravan suradnik ili kao samostalan voditelj. Sudjelovao je u istraživanjima starokršćanskih spomenika Salone pod vodstvom E. Dyggvea (1948.), a kasnije je samostalno istraživao dio salonitanskih bedema. G. Novaka je pratio u dijelu istraživanja na o. Hvaru. Premda prvenstveno antičar, pridonio je i istraživanju prapovijesnih i ranosrednjovjekovnih lokaliteta: Mijovilovac (sa S. Gunjačom, rimska villa rustica, starohrvatska crkva i samostan sv. Mihovila), Goričina u Pridrazi kod Novigrada (sa S. Gunjačom, starohrvatsko groblje), Sv. Spas na vrelu Cetine (groblje, 1947. sa S. Gunjačom), Meteriza (tumul i starohrvatsko groblje oko njega, s G. Oštrićem i Š. Batovićem), Maklinovo brdo u Kašiću (starohrvatsko groblje), Ždrijac kod Nina (revizija dijela liburnskog groblja sa Š. Batovićem), kompleksna istraživanja na gradskom i prigradskom prostoru stare Enone (u suradnji s američkom ekipom i uz sufinanciranje Smithsonian instituta iz New Yorka g. 1970. i 1971.; u samome Ninu teren oko Sv. Križa s grobljem i rimskom arhitekturom, dijelovi foruma i hram; na Ždrijcu liburnsko i starohrvatskog groblje, Š. Batović i J. Belošević), Mala Proversa na prevlaci između Dugog otoka i otočića Katina (vila s bazenima za ribarsku proizvodnju, 1951. s I. Petriciolijem), Puntamika kod Zadra (rimska vila i starohrvatska crkva, s I. Petriciolijem), različiti lokaliteti unutar Zadra (počevši od g. 1948.; na forumu i kapitoliju intenzivno od 1963. do 1971.), Bribir (od g. 1952. do posljednjih konzervacija g. 1988., sa S. Gunjačom, J. Korošcem, Š. Batovićem i drugima), Muline na o. Ugljanu (od 1953. – 1962.), rimske vile u Kašiću (sondiranje 1962.) i Pakoštanima (sondiranje 1963.), rimsko

naselje i kasnoantička rezidencija u Časkoj na Pagu (pokusno iskopavanje 1964.). Okupio je ekipu koja je na lokalitetima s dugim trajanjem na zadarskome području uspješno pokrivala problematiku svih povijesnih razdoblja, djelujući zajedno i na terenu i u publiciranju rezultata. Njeni su mu članovi Šime Batović, Ivo Petricioli i Janko Belošević ostali odani prijatelji. Među Suićevim konzervacijama i prezentacijama spomenika ističu se kompleks foruma i kapitolija u Zadru, ranokršćanski sklop u Mulinama (konzerviran od 1962. do 1965.) rimske zgrade i osobito zidine stare Varvarije (Bribir kod Šibenika) koje su, nažalost, bile u prilici da izdrže i vatru u domovinskom ratu. Pri terenskom je radu Mate Suić redovito uvodio mlađe kadrove u probleme i metode heuristike i konzervacije. Na svoju je Bribirsku glavicu posljednji puta stupio na početku ratnih zbivanja, godine 1991.

Terenska istraživanja smatrao je profesor Suić vrelom prvorazrednih podataka koji će omogućiti da se počne rješavati niz problema stare povijesti hrvatskog povijesnog prostora, osobito u samoj njegovoj zemljopisnoj jezgri, na priobalju i u prvome zaleđu sjeverne i srednje Dalmacije, gdje će završiti etnogeneza Hrvata kao povijesnog naroda i gdje će se oblikovati hrvatske političke strukture ranoga srednjovjekovlja. Podatke iz arheoloških izvora u nizu je radova povezivao s podacima iz drugih izvora, te ih interpretirao prateći povijest etničkih skupina, gradskih središta, povijest gospodarstva, razvitak odnosa između grada i sela, razvitak poganske i kršćanske duhovne kulture i dr., a osobito svakovrsne prežitke na prijelazu iz prapovijesti u antiku i iz kasne antike u rani srednji vijek. Mnoge istraživačke teme iz ovih sfera on je u nas prvi formulirao, a znatan je broj sam i započeo obrađivati, upravo kao što je prvi primijenio i neke metode istraživačkoga rada (studij zračnih snimaka u proučavanju povijesti katastra). Riješio je brojna pitanja iz prapovijesti, stare i srednjovjekovne povijesti hrvatskoga povijesnog prostora. Kombinacija arheologije, filologije i povijesti u njegovim radovima po sebi je metodološki uzorna.

Za neumorno i svestrano djelovanje primio je mnoga priznanja od sredina u kojima je radio i od čitave zajednice: Nagradu 'Don Frane Bulić' Slobodne Dalmacije (1992), Povelju Filozofskoga fakulteta u Zagrebu (1991), Nagradu Grada Zadra za zasluge na unapređenju znanosti i kulture (1970), Nagradu Grada Zagreba za djelo Antički grad na istočnom Jadranu (1977.), nagradu za životno djelo Grada Paga (1999), nagradu za životno djelo 'Don Frane Bulić' Hrvatskog arheološkog društva (1999.), nagradu "Božidar Adžija" za zasluge u znanosti (1972), nagradu za životno djelo Republike Hrvatske (1983), Orden zasluga za narod (1945.), Orden rada sa crvenom zastavom (1979.), Red Danice hrvatske s likom Marka Marulića (1997.)

Na području povijesti njegovi su neprocjenjivo vrijedni i trajni prinosi najširega zahvata pristup prapovijesti i staroj povijesti hrvatskoga povijesnog prostora kao dijelu hrvatske povijesti u širem smislu; vrlo jasno demonstriranje činjenice da se u starijim razdobljima mogu definirati mnoge sastavnice koje će biti djelatne u mlađima, konkretno na prijelazu iz prapovijesti u antiku i iz antike u hrvatski srednji vijek; načela proučavanja etnogeneza, primijenjena posebno na hrvatsku etnogenezu; izdvajanje urbane kulture kao posebno razvijanog hrvatskog nasljeđa iz antike; definiranje odnosa grada i sela u ranoj i kasnoj antici, a time i ocrtavanje prilika u kojima će se na istome prostoru odvijati hrvatska etnogeneza.

Među problemskim sklopovima kojima se bavio valja istaknuti odnose između jadranskih obala od prapovijesti do srednjega vijeka, povijest talasokracija, povijest grada na hrvatskoj obali, kultne i religijske predaje, bizantski limes na Jadranu i toponimije kao povijesni izvor.

O pojedinačnim povijesnim problemima kojih se prihvaćao izravno svjedoče naslovi u bogatoj bibliografiji Mate Suića. Ovdje je dovoljno reći da su stručnjaci na području

povijesnih, a često i drugih humanističkih i društvenih znanosti u njima nalazili i nalaze relevantne teme i poticaje u rasponu od prapovijesti do srednjega vijeka.

U hrvatskoj je historiografiji ipak možda najizrazitiji učinak onih Suićevih priloga u kojima je gradio mostove između antike i srednjega vijeka, prepoznajući i definirajući antičke osnove brojnih fenomena hrvatskoga ranog srednjeg vijeka. Taj je učinak potvrđen godine 1995., kad su se na Znanstvenoj tribini Filozofskoga fakulteta u Zagrebu profesorovi učenici, kolege i prijatelji okupili oko njega povodom osamdesetoga rođendana, na stručnome i prijateljskom razgovoru pod naslovom "Na mostu između antike i srednjega vijeka: problemi kontinuiteta". Radovi s ovoga područja, počinjući kronološki od onoga o zavičaju svetoga Jeronima, a završavajući sintagmom *mare nostrum Dalmaticum* Petra Krešimira IV., bili su i samome profesoru najmiliji.

Njegovu će uspomenu najljepše čuvati oni znanstvenici koji budu dalje istraživali na istim područjima i dosizali nove rezultate poštujući golemi prinos Mate Suića.

Bibliografija akademika Mate Suića

Kratice

- ANUBiH: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, Sarajevo
CBI: Centar za balkanološka ispitivanja (istraživanja) ANUBiH, Sarajevo
EHU: *Enciklopedija hrvatske umjetnosti*, Zagreb: Leksikografski zavod "Miroslav Krleža"
EJ: *Enciklopedija Jugoslavije*, Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod
ELU: *Enciklopedija likovnih umjetnosti*, Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod
LEJ: *Likovna enciklopedija Jugoslavije*, Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod "Miroslav Krleža"
MH: Matica hrvatska
Radovi FFZd: Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru
Radovi ZpZd: Radovi Zavoda (ranije: Instituta) za povijesne znanosti HAZU (ranije: JAZU) u Zadru
RH: Razdio historije, arheologije i historije umjetnosti Filozofskoga fakulteta u Zadru
SD: *Slobodna Dalmacija*, dnevnik, Split
VAHD: *Vjesnik za arheologiju i historiju Dalmatinsku*, Split: Arheološki muzej
VAMZ: *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*
VIPS: Gérard Dy Ry van Beest Holle i dr. *Velika ilustrirana povijest svijeta* T. I - VII, Rijeka: O. Keršovani 1974 – 1976.
VZg: *Vjesnik*, dnevnik, Zagreb

Djela

1947.

1. Tendenciozno iskrivljivanje i zatajivanje istine: Povodom nalaska jedne ploče u Zadru, *SD* 659 (5) od 3. 3. 1947, 3

2. Obnova Zadra i njegovi spomenici, *SD* 689 (5) od 13. 4. 1947, 5

1948.

3. Arheološki muzej u Zadru, *VZg* 915 (8) od 12. 4. 1948, 2 + 1 sl.

1949.

4. Izvještaj o arheološkim iskapanjima u Zadru, *Ljetopis JAZU* 55, 1946-1948. (1949), 199 – 221 + 5 sl. + 9 tab.

5. Vodič po Zadru, /nepotpisano; s Grgom Oštrićem/, Zadar 1949.

1950.

6. Novi antikni epigrafički spomenik iz Nina, *VAHD* 52/1935-1949 (1950), Résumé: Un nouveau monument épigraphique de Nin, 53 – 58; 319 + 1 sl.

7. Uz 120-godišnjicu rada našeg Arheološkog muzeja, *Glas Zadra* 13/1950 (1), 2

1951.

8. Arheološka iskopavanja na Dugom otoku, *Glas Zadra* 35/1951 (2), 3

1952.

9. Arheološki muzej u Zadru: Rad na terenu u 1951. godini (iz godišnjeg izvještaja), *Vijesti Društva muzejsko-konzervatorskih radnika NRH* 4/1952 (1), 3 – 4

10. Liburnski nadgrobni spomenik ("Liburnski cipus"), Sommario: Monumento sepolcrale liburnico, *VAHD* 53/1950-1951 (1952), 59 – 97 + 18 sl.

11. Novi natpisi iz sjeverne Dalmacije: Inscriptiones Dalmatiae septentrionalis, *VAHD* 53/1950-1951 (1952), 233 – 248 + 8 sl.

12. P. Skok: Tri starofrancuske kronike o Zadru godine 1202., *Zadarska revija* 1/1952 (1), 60 - 61

13. Zadar i Pag u Srednjem vijeku I, *Glas Zadra* 84 (3) od 20. 12. 1952, 3

14. *Kritička analiza historijskih i geografskih podataka u Pseudo Skilakovu Periplu*, doktorska disertacija, Filozofski fakultet u Zagrebu 1952, str. 1 – 100 + 1 karta

1953.

15. *Pag: Uz 510-tu obljetnicu osnutka novoga Paga*, Zadar: Paška općina 1953, str. 1 – 96 s. p. + 6 tab.

16. Antičke vile, *VZg* /13 od 21. 11. 1953, 4

17. Arheološka iskopavanja u Zadru, *Natječaj za regulacionu osnovu Zadra*, Zadar: Narodni odbor općine 1953, 32 – 39

18. Arheološke zbirke u Sjevernoj Dalmaciji, *Glas Zadra* 112/4 od 25. 7. 1953, 3

19. Gdje se nalazilo jezero iz 24. poglavlja Pseudo-Skilakova Peripla, Summarium: De situ magni lacus Naroniani in Anonymi (Vulgo Scylacis) Periplo, *Glasnik Zemaljskog muzeja BiH* n. s. 8/1953, str. 111 – 129 + 1 karta

20. Iskapanja Arheološkog muzeja u Zadru (iz redovnog godišnjeg izvještaja), *Vijesti Društva muzejsko-konzervatorskih radnika NRH*, 5/1953 (2), 74 – 75

21. Zadar i Pag u srednjem vijeku II, *Glas Zadra* 85/4, 1. 1. 1953, 46

1954.

22. Arheološki muzej, *Zadar 1944-1954*, Zadar: Odbor za proslavu 10-te godišnjice oslobođenja Zadra, 1954, 190 – 193

23. Arheološki muzej, *Muzeji i zbirke Zadra, Résumé: Musée Archéologique*, Zagreb: Zora 1954, 5 – 22 + 105 sl.

24. S. Donat i Arheološki muzej u Zadru, *Vijesti Društva muzejsko-konzervatorskih radnika NRh* 1/1954. (1), 6 – 7

25. Iskapanje rimske ville u Maloj Proversi, *Résumé: Exploration d'une villa romaine à Mala Proversa*, *VHAD* 54/1952. (1954), 174 – 188 + 10 sl. + 2 tab. ., str. 188

26. Neobjavljeni rimski natpisi iz sjeverne Dalmacije: *Inscriptiones Dalmatiae Septentrionalis nondum editae*, *VHAD* 54/1952. (1954), 207 – 215

1955.

27. Argyruntum, *EJ* 1 s. v., 1955, 109

28. Istočna jadranska obala u Pseudo-Skilakovu Periplu, *Rad JAZU* 306/1955, 121 – 185 + 4 sl. + 1 karta

29. Pizych na Dugom otoku, *Starohrvatska prosvjeta* 3. ser. 4/1955, 135 – 140

30. Starohrvatska crkva sv. Stošije kod Zadra, *Résumé: Église vieille-croate de Sainte Stosija près Zadar /s Ivom Petriciolijem/*, *Starohrvatska prosvjeta* 3. ser. 4/1955, 7 – 22 + 8 crteža + 14 sl.

1956.

31. Granice Liburnije kroz stoljeća, Summary: Liburnia's Boundaries through the Centuries, *Radovi ZpZd* 2/1955, (1956), 273 – 296 + 1 karta

32. Limitacija agera rimskih kolonija na istočnoj jadranskoj obali, Summary: Limitation of Roman Colonies on the Eastern Adriatic Coast, *Zbornik Instituta za historijske nauke* 1/1955. (1956), 1 – 36 + 12 sl. + 8 tab.

33. Mare nostrum Illyricum (Prevlast Ilira na Jadranu pred 3000 godina): Prilog poznavanju ilirske talasokratije na Jadranu, *Glas Zadra* 254/7 od 28. 4. 1956.

34. Ostaci limitacije naših primorskih gradova u ranom srednjem vijeku, Summary: Remains of the Territorial Limits of our Coastal Municipalities in the Early Middle Ages, *Starohrvatska prosvjeta* 3. ser. 5/1956, 7 - 19 + 5 sl

35. Prilog poznavanju odnosa Liburnije i Picenuma u starije željezno doba, *Résumé: Contribution a la connaissance des relations entre la Liburnie et le Picenum, pendant le premier âge de fer*, *VAHD* 55/1953 (1956), 71-101 + 6 sl. + 1 tab.

36. Zadarski trgovi, *Čovjek i prostor* 49/1956.

1957.

37. Novo o Kairoso, *Résumé, VAHD* 56-59/1954 – 1957. (= *Antidoron Michaeli Abramić - Zbornik radova posvećenih M. Abramiću*, ur. D. Rendić-Miočević, M. Suić, M. Nikolanci), 1 – 5 + 1 sl.

38. O granicama Autarijata, *Istorijski zapisi* 1-2/ 1957. (10), 115 – 124

39. Zadar i okolica u mašti modernog engleskog putopisca, *Zadarska revija* 2/1957 (6), 176 – 182

1958.

40. Attilio Degrassi: il confine nordorientale dell'Italia romana, *Zadarska revija* 2/1958 (7), 169 - 173 Novija arheološko-topografska istraživanja antičkog Jadera, *Zbomik Instituta za historijske nauke* 2/1956 – 1957 (1958), 13 – 48 + 29 sl.

41. Važnost izučavanja etničke stratigrafije naših krajeva u predslavensko doba: Nastupno predavanje održano na Filozofskom fakultetu u Zadru 24. listopada 1956., *Filozofski fakultet u Zadru 1956./1957.*, Zadar: Filozofski fakultet 1958., 96 – 111

1960.

42. Arheološka istraživanja u Mulinama na otoku Ugljanu, Riassunto: Scavi archeologici a Muline sull'isola di Ugljan - Rendiconto provvisorio e parziale, *Ljetopis JAZU* 64/1957 (1960), 230 – 249 + 10 sl. + 9 tab.

43. Ilirik, s. v., *EJ* 4 1960, 334 - 336

44. Japodi, s. v., *EJ* 4 1960, 464 – 465 + 3 sl.

45. Jelić, Luka, s. v., *EJ* 4 1960, 483

46. Kasnoanticka enofora iz Burnuma, Résumé: Oenophore romaine de Burnum, *Diadora* 1/1959 (1960), 95 – 106 + 5 sl.

47. Pravni položaj grčkih gradova u Manijskom zalivu za rimske vladavine, Summary: Roman Municipality of Greek Cities in Manios Kolpos, *Diadora*, - 1/1959 (1960), 147 – 174

48. Rad Arheološkog muzeja u Zadru od Oslobođenja do 1959. godine, *Diadora* 1/1959, (1960), 197 - 212 + 2 sl.

49. Historija, s. v. Pag., *Pomorska enciklopedija* 6, Zagreb: Leksikografski zavod 1960, 5 – 6

50. Tato - ilirski Deus patrius, Zusammenfassung: Tato - deus Patrius der Illyrier, *Strarinar* n. ser. 11/1960, 93 – 97 + 1 sl.

1962.

51. Karin – Corinium, s. v., *EJ* 5, 1962, 213

52. Liburni, s. v., *EJ* 5, 1962, 525 - 526

53. Liburnija, s. v., *EJ* 5, 1962, 526

54. Municipium Varvariae, Riassunto: Municipium Varvariae, *Diadora* 2/1960-1961. (1962), 179 – 198 + 3 sl.

55. Revizija iskapanja "ninskog baptisterija", Résumé: Revision des fouilles du baptistère à Nin (s M. Perinice) *Diadora* 2/1960-1961. (1962), str. 317 - 320, 2 sl.

56. Rimski period, 5000 godina keramike iz zadarskih muzeja, Résumé: La période romaine, Zadar: Narodni muzej 1962, 9 – 11; 17-18

1963.

57. Arheološki radovi u Mulinama, *Narodni list*, 623/14 od 17. 08. 1963, 5

58. Novo arheološko otkriće: Freske iz II st. otkrivene u Zadru, *Narodni list*, 603/14 od 23. 3. 1963, 5

59. O municipalitetu antičke Salone, Riassunto: Sulla municipalità dell'antica Salona, *VAHD* 60/1958 (1963), 11 - 42

60. Prolegomena urbanizmu antičke Liburnije, Résumé: Prolegomènes à l'urbanisme de la Liburnie antique, *Radovi FFZd* 2/1960–1961 (1963), RH knj. 1, 82–94

1964.

61. Forum u Zadru: Poklon historije gradu koji se obnavlja, *Narodni list* 646/15 od 1. 2. 1964, 5–6

62. Liburni, s. v., *ELU* 3, 1964, 312–313

63. Ljubač, s. v., *ELU* 3, 1964, 352

64. Nadin, s. v., *ELU* 3, 1964, 520

65. Obrovac, s. v., *ELU* 3, 1964, 583

66. Pag, s. v., *ELU* 3, 1964, 618–619.

67. Imenu Zadra, *Zadar – Zbornik*, Zagreb: MH 1964, 95–104 + 1 sl.

68. Nekoliko pitanja u vezi s municipalitetom antičkog Zadra, *Zadar - Zbornik*, Zagreb: MH 1964, 117–128 + 1 sl.

69. Razgovor sa suradnikom lista, /Razgovor M. Suića s Dragoljubom Modrićem/, *Telegram* 15 od 27. 3. 1964.

1965.

70. Autohtoni elementi u urbanizmu antičkih gradova našeg primorja: Autohtone tradicije u lociranju urbanističke dominante, .Résumé: Eléments autochtones dans l'urbanisme des villes antiques de litoral Yougoslave: Les traditions autochtones dans l'emplacement de la dominante de la ville, *Godišnjak Naučnog društva Bosne i Hercegovine* 3/1965, CBI knj. 1, 163–178 + 10 sl.

71. Nadin – Nedinum, s. v., *EJ* 6, 1965, 196

72. Nin – Aenona, s. v., *EJ* 6, 1965, 293–294

73. Historija, s. v. Pag, *EJ* 6, 1965, 406–407

74. Podgrađe – Asseria, s. v., *EJ* 6, 1965, 321

75. Peintures romaines récemment trouvées à Zadar, *Le rayonnement des civilisations grecque et romaine sur les cultures périphériques, Actes du Huitième Congrès International d'archéologie classique*, Paris 1963.; Paris: Boccard 1965, 353–355 + 1 sl. + 2 tab.

1966.

76. *Forum – Zadar - Jugoslavija*, /prospekt/, Zadar: Arheološki muzej 1966.

77. Orijentalni kultovi u antičkom Zadru, Zusammenfassung: Orientalische Kulte im antiken Zadar, *Diadora* 3/1965, 91–128 + 18 sl.

78. Iz mediteranske baštine jadranskih Ilira, Summary: From the Mediterranean Heritage of the Adriatic Illyrians, *Radovi FFZd* 4/1962–1963 (1966), RH knj. 2, 44–58

79. Starigrad, s. v., *ELU* 4, 1966, 307

80. Supetarska draga, s. v., *ELU* 4, 1966, 346

1967.

81. Nekoliko etnoloških podataka o antičkim Ilirima u djelima grčkih i rimskih pisaca, Résumé: Quelques données ethnologiques sur les Illyriens anciens dans les oeuvres des écrivains grecs et romains, *Simpozijum o Ilirima u antičko doba održan 10. do 12. maja 1966. godine*, ur. A. Benac, [Posebna izdanja ANUBiH 5, CBI knj. 2], Sarajevo 1967, 99–110

82. Zapadne granice Ilira u svjetlu historijskih izvora, Résumé: Les frontières ethniques occidentales des Illyriens à la lumière des sources historiques, *Simpozijum o Ilirina u antičko doba održan 10. do 12. maja 1966. godine*, ur. A. Benac [Posebna izdanja ANUBiH 5, CBI knj. 2], Sarajevo 1967, 33 – 53

1968.

83. Bribir (Varvaria) u antici, *Starohrvatska prosvjeta* 3. ser. 10/1968, 217 – 234 + 4 sl. + 12 tab.

84. Bribir (Varvaria) u antici, *Kolokvij o Bribiru: Pregled rezultata arheoloških istraživanja od 1959. do 1965. godine*, Zagreb 1968., 21 – 38 + 4 sl. + 12 tab.

85. Liburnus (-a), Liburnius (-ia) u rimskoj onomastici (u povodu nalaza dvaju novih natpisa s područja Liburnije), Riassunto: Liburnus(-a), Liburnius (-ia) nell'onomastica romana (a proposito di due iscrizioni recentemente trovate), *Diadora* 4/1968, 93 – 117 + 2 sl.

86. Predgovor – Preface /bez naslova i potpisa/, *Nin: problemi arheoloških istraživanja – Nin: Problems of Archaeological Excavations*, Zadar: Arheološki muzej 1968, 5 - 6

87. Nin u antici - Nin in Classical Antiquity, *Nin: problemi arheoloških istraživanja – Nin: Problems of Archaeological Excavations*, Zadar: Arheološki muzej 1968, 35 - 52 + 13 tab.

88. Nin u antici, *Nin: vodič*, Zadar: Arheološki muzej 1968, 6 – 11 + 6 sl.

89. Rendić-Miočević, Duje, s. v., *EJ* 7, 1968, 64

90. Historija, s. v. Skradin, *EJ* 7, 1968, 217

1969.

91. Antički Nin (Aenona) i njegovi spomenici, Summary: Ancient Aenona and its Monuments, *Povijest grada Nina [Radovi ZpZd* 16 – 17/1968], Zadar 1969., 61 – 104 + 23 sl.

92. Κοῦρκουμ (Ptol. II 16, 6), Riassunto: ΚΟΥΡΚΟΥΜ (Ptol. II, 16, 6), *Radovi FF Zd* 6/1964 - 1965, 1966 - 1967 (1969), RH knj. 3, 37 – 44

93. Nekoliko primjera toponomasticke stratifikacije u sjevernoj Dalmaciji, Résumé: Quelques exemples de la stratification toponomastique en Dalmatie septentrionale, *Simpozijum Predslavenski etnički elementi na Balkanu u etogenezi Južnih Slovena održan 24 – 26. oktobra 1968. u Mostaru*, ur. A. Benac [Posebna izdanja ANUBiH 12, CBI knj.4], Sarajevo 1969, 149 – 156

1970.

94. *Arheološka istraživanja podmorskih lokaliteta Jugoslavije - idejni nacrt projekta*, Zagreb: Arheološki institut Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu - Republički zavod za zaštitu spomenika kulture 1970, str. 1 – 32

95. Liburnia Tarsaticensis, Summary: Liburnia Tarsaticensis, *Adriatica praehistorica et antiqua: Miscellanea Gregorio Novak dicata – Zbornik radova posvećen Grgi Novaku*, ur. V. Miroslavljević – D. Rendić-Miočević – M. Suić, Zagreb: Arheološki institut Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 1970, 705 – 716

96. Noviji natpisi iz Burnuma - Epigraphica Burnensia recentiora, Zusammenfassung: Neuere Inschriften aus Burnum, *Diadora* 5/1970, 93 – 130 + 18 crteža + 5 tab.

97. Predstavka upućena Jugoslavenskoj akademiji znanosti i umjetnosti 1948. godine o poduzimanju arheoloških istraživanja u Zadru, Résumé: Requête à l'Académie Yougoslave, *Diadora* 5/1970, 233 – 257 + 4 crteža

98. Sadašnje stanje i problemi u realizaciji projekta o hidroarheološkim israživanjima iz sredstava Saveznog fonda za naučni rad, *Pitanja zaštite hidroarheoloških spomenika kulture na području SR Hrvatske /Umnožena građa/*, Pula: Republički zavod za zaštitu spomenika kulture 1970, str. 38 - 40

99. Stari vijek, s. v. Zadar, *EJ* 8, 1970, 265 – 266

1971.

100. Bribirska glavica - Bribir, Localité Liburne, *Epoque préhistorique et protohistorique en Yougoslavie. Recherches et résultats*, ur. A. Benac – M. Garašanin – N. Tasić, Beograd: Comité National d'organisation du 8e Congrès International des Sciences Préhistoriques et Protohistoriques 1971, 93 – 94

101. Régions de l'Ouest, Protohistoire et antiquité, *Époque préhistorique et protohistorique en Yougoslavie. Recherches et résultats*, ur. A. Benac – M. Garašanin – N. Tasić, Beograd: Comité National d'organisation du 8e Congrès International des Sciences Préhistoriques et Protohistoriques 1971, 351 – 364

102. *Nin /vodič; nepotpisani prikaz antičkoga razdoblja/*; Zadar: Arheološki muzej 1971 (2), 6 – 11 + 6 sl.

103. Vallum (Alpium Vallum), s. v., *EJ* 8, 1971, 451

104. Zadar u prethistoriji i antici, s. v. Zadar, *EJ* 8, 1971, 565 – 566

105. Zadar od seobe naroda do konačnog pada pod vlast Venecije, s. v. Zadar, *EJ* 8, 1971, 567 – 569

106. *Forum*, Zadar: Arheološki muzej /prospekt/, 1971 (2)

1973.

107. Interventi, *Introduzione alle antichità Adriatiche: Atti del I Convegno di studi sulle antichità Adriatiche, Chieti - Francavilla al mare, 27 - 30 giugno 1971*, Chieti 1973, 162 – 165

108. Marginalije uz issejsko poslanstvo Cezaru, Résumé: Notes marginales sur la délégation d'Issa auprès de César *VAHD* 68/1966 (1973), 181 – 194

109. Odnos grad - selo u antici na istočnoj jadranskoj obali, Резюме: Отношения город - село в античное время на восточно адриатическом побережье, *Jugoslovenski istoriski časopis* 12/1973 (3-4), 13 – 40

110. Problèmes de poleogénèse et d'urbanisation des centres Illyriens, *Studia Albanica* 10/1973 (2), 105 – 116

1974

111. Iliri, *VIPS* 3, 1974, 1382 – 1386 + 1 karta

112. Patrijarhat /Matrijarhat, *VIPS* 3, 1974, 1416 - 1418

113. Zadarski otoci u antici, *Zadarsko otočje – Zbornik*, Zadar: Narodni muzej 1974, 47 - 64 + 4 tab.

1975.

114. Approche scientifique et méthodes de recherche des habitats autochtones sur le territoire illyrien, *Medunarodni kolokvij Utvrđena ilirska naselja, Mostar 24 - 26. oktobar 1974*, ur. A. Benac, [Posebna izdanja ANUBiH 24, CBI knj. 6], Sarajevo 1975, 9 – 35 + 4 sl.

115. Derniers résultats des recherches sur la constitution municipale de la Salona antique, *Disputationes Salonitanae 1970*, ur. Ž. Rapanić, Split: Arheološki muzej 1975, 31 – 37

116. Il capitulum de Zadar, sviluppo e rapporto col nesso urbano, *Atti del Convegno internazionale per il XIX centenario della dedicazione del 'Capitolium' e per il 150 anniversario della sua scoperta*, Brescia 1973, Brescia: Ateneo di Brescia 1975, 141 – 144

117. Lukanov Iader (IV 405) - rijeka Jadro ili grad Zadar?, Résumé: Iader de Lucain (IV 405) - fleuve de Jadro ou ville de Zadar?, *Diadora* 8/1975), 5 – 28

118. Nekoliko pitanja u vezi s antičkim Japodima, Résumé: Quelques questions concernant les Iapodes antiques, *Lika: Znanstveni skup, Otočac 21 – 23 IX 1974*, ur. Ž. Rapanić [Izdanja HAD], Split 1975, 109 – 117

119. Yougoslav Lands in antiquity, *The Historiography of Yougoslavia 1965-1975*, Beograd 1975, 25 – 35

120. Istočnojadranski prostor u 6. i na početku 5. stoljeća, *VIPS* 4, 1975, 1697 – 1698

121. Balkansko-ilirsko područje, *VIPS* 5, 1975, 2231 – 2235

1976.

122. *Antički grad na istočnom Jadranu*, Zagreb: Liber 1976, str. 1 – 328 + 173 sl. + 6 tab.

123. Illyrii proprie dicti, Résumé: Illyrii proprie dicti, *Godišnjak ANUBiH* 13/1976, CBI knj. 11, 179 – 196

124. Obrambeni sustav i prospekt antičkog Zadra s kopnene strane, Riassunto: Sistema difensivo e prospetto della Jader antica dalla parte della terraferma, *Radovi FFZd* 14-15/1975-1976, *Razdio društvenih znanosti* 6, *Razdio filoloških znanosti* 9; 533 – 554 + 3 sl. + 1 tab.

125. Predgovor, Riassunto: Prefazione, *Jadranska obala u protohistoriji: kultumi i etnički problemi, Simpozij održan u Dubrovniku od 19. do 23. X 1972*, ur. M. Suić, Zagreb 1976, 5 – 10

126. Problèmes de poleogénèse et d'urbanisation des centres illyriens, *Iliria* 4/1976, 357 – 367

127. Svijet Ilira, *VIPS* 6, 1976, 2563 – 2571

128. Dioklecijanova palača, *VIPS* 7, 1976, 3292 – 3294

129. Slaveni, *VIPS* 7, 1976, 3335 – 3338

1977.

130. *Forum, Zadar: Arheološki muzej /prospekt/, 1977* (3)

131. Ocjena radnje L. Margetića: »Konstantin Porfirogenet i vrijeme doseljenja Hrvata«, *Zbornik Historijskog zavoda JAZU u Zagrebu* 8/1977, 89 – 100

132. Pharos - Hvar – Quara, Résumé, *Živa antika* 27/1977, 161 – 170

133. Razmišljanja nad zadarskim forumom, *Čovjek i prostor* 286, siječanj 1977 (24), 14 – 17

134. Zadarski forum - Stari trg u novom gradu, *Arhitektura* 160 - 161/1977 (30), 38 – 52 + 31 sl.

1978.

135. Marginalne bilješke uz rad Nade Klaić, *Sociologija sela* 61 – 62/1978 (16), str. 133 – 139

136. U povodu smrti Grge Novaka, *VZg* 11157/39, od 12. 9. 1978.

1979.

137. Govor na pogrebu G. Novaka u Hvaru, *Grga Novak 1888 – 1978* [Spomenica posvećena preminulim akademikima 1], Zagreb: JAZU 1979, 33 – 36

138. Grgi Novaku in memoriam, *Grga Novak 1888 – 1978* [Spomenica posvećena preminulim akademikima 1], Zagreb: JAZU 1979, 49 – 61

139. Grga Novak i Dubrovnik, *Anali Centra za povijesne znanosti JAZU u Dubrovniku* 17/1979, 1 – 7 + 1 sl.

140. Marenostrum na Mediteranu: kulturno-historijski aspekti, Riassunto: Marenostrum sul Mediterraneo: Gli aspetti storico-culturali, *Pogledi* 2/1979, 127 – 138 + 1 karta

141. Neke historijske determinante u formiranju hrvatskog etnosa, *Naše teme* 236/1979 (god. 23, br. 2), 361 – 374

142. Prilog tumačenju latinskih srednjovjekovnih natpisa: COMPOSUIT ili COMPSIT?, Résumé: Contribution à l'interprétation des inscriptions Latines médiévales: est-ce COMPOSUIT ou COMPSIT?, *Zbornik Narodnog muzeja* 9-10/1979, Beograd, 197 – 202 + 3 sl.

143. Rimsko doba, *Nin - vodič*, Zadar: Arheološki muzej 1979, 33 – 84

1980.

144. Životni put Stjepana Gunjače, *Gunjačin zbornik*, Zagreb: SIZ za kulturu SRH - Općina Sinj - Školska knjiga 1980, 13 – 20 + 2 sl.

145. Faze izgradnje bedema stare Varvarije: Uz jedan novi natpis iz Bribira, Summary: The construction phases of the walls in the old Varvaria: With a new Inscription from Bribir, *Gunjačin zbornik*, Zagreb: SIZ za kulturu SRH - Općina Sinj - Školska knjiga 1980, 31 – 42 + 5 sl.

1981.

146. *Zadar u starom vijeku*. [Prošlost Zadra 1], Zadar: Filozofski fakultet 1981, str. 1 – 393 + 54 sl. + 38 tab.

147. Zadar u »De administrando imperio« Konstantina Porfirogeneta, Riassunto: Zadar (Zara) nel »De administrando imperio« di Constantino Porfirogenito, *Radovi ZpZd* 27-28/1981, 5 – 29

148. Povijest, s. v. Pag, *Pomorska enciklopedija* 5, Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod 1981., 662 – 663

1982.

149. S Krležom po sjevernoj Dalmaciji, *Zadarska revija* 31/1982 (4), 249 – 261

150. Stjepan Gunjača (1909 - 1981), *Starohrvatska prosvjeta* 3. ser. 12/1982, 241 – 244 + 1 sl.

151. Stjepan Gunjača, *Vijesti JAZU* 5/1982. (3), 25 – 26

1984.

152. Dalmaticum mare, Riassunto: Dalmaticum mare, *Radovi ZpZd* 29-30/1984, 5 – 20

153. Jurjev Pag - sinteza antičkog i srednjovjekovnog urbanizma, Riassunto: Giorgio da Sebenico a Pago - sintesi dell'urbanesimo antico e medievale, *Radovi Instituta zapovijest umjernosti* 3 – 6/1979 – 1982. (1984), 203 – 204 + 1 sl.

154. Napomena urednika, Résumé: Editor's note, *Spisi notara Tomazina da Savere 1282-1284*, J. Lučić [Spisi dubrovačke kancelarije - Monumenta historica Ragusina T. II], Zagreb 1984, V – VI

155. Prilog tumačenju natpisa kraljice Jelene, Résumé: Contribution à l'interprétation de l'inscription de la reine Hélène, *Starohrvatska prosvjeta* 3. ser. 14/1984, 15 – 39 + 2 sl.

1985.

156. Frane Bulić, Izabrani spisi, ur. Nenad Cambi, Split 1984, Književni krug, *Obavijesti HAD*, 1/1985. (17), 33–35

157. Mursensia quaedam, Résumé: Mursensia quaedam, *VAMZ* 3. ser. 18/1985, 57–70

1986.

158. Hijeronim Stridonjanin - gradanin Tarsatike, Summary: Hieronymus Stridonian - citizen of Tarsatica *Rad JAZU* 426/1986, 213–278

159. Antička toponomastika istočnojadranskog područja: prostor i vrijeme, *Antički temelji naše suvremenosti*, 4. znanstveni skup Saveza društava za antičke studije Jugoslavije, Pula – Zagreb 1986: *Sažeci referata*, Zagreb: L&G 1986, 48–49

1987.

160. Cissa Pullaria - baphium Cissense - episcopus Cessensis, Rçsumç: Cissa Pullaria - baphium Cissense - episcopus Cessensis, *Arheološki radovi i rasprave JAZU* 10/1987, 185–219 + 1 tab.

161. Prilog toponomastici otoka Brača (Škrip – Splitska - urbs Braciensis), Riassunto: Contributo alla toponomastica dell'isola di Brac (Brazza), *Brački zbornik* 15/1987, 189–201

162. Liburni, s. v., *LEJ* II, 1987, 190–191

1988.

163. Ilirik, s. v., *EJ* 5, 1988, 510–519

164. Napomena urednika, Résumé: Editor's Note, *Zapisi notara Tomazina de Savere 1284-1286: Diversa cancellariae II., 1284-1286; Zapisi notara Aca de Titullo 1295-1297: Diversa cancellariae III., 1295-1297*, J. Lučić [Spisi dubrovačke kancelarije - Monumenta historica Ragusina T. III], Zagreb 1988, 5–6

165. Nova post vetera - ponovni pad Salone, *Mogućnosti* 3 - 4/1988 (36), 329–336

166. Rijeka u protohistoriji i antici, Riassunto: La Tarsatica antica, Summary: Ancient Tarsatica, *Povijest Rijeke*, Rijeka: Skupština općine Rijeka - Izdavački centar Rijeka 1988, 41–58; 483–484; 497–498

167. Stoljeće Grge Novaka (1888-1988), *Obavijesti HAD* 1/1988. (20), 52–53

168. Vrijeme i prostor u istočnojadranskoj toponomastici, *Relationes Polenses: Znanstveni skup »Antički temelji naše suvremenosti«*, Pula 12-17. X. 1986, ur. V. Vratović – D. Novaković – Z. Šešelj, [Radovi L&G 5], Zagreb: Hrvatsko društvo klasičnih filologa - L&G 1988, 139–146

1989.

169. Bodul: Prilog antroponimiji i toponimiji istočnojadranskog područja, Summary: Bodul, *Onomastica Jugoslavica* 13/1989, 21–27

170. Glose uz »Slavenstvo i romanstvo na jadranskim otocima« Petra Skoka: Iz toponomastike otoka Paga, Riassunto: Contributo alla toponomastica dell'isola di Pago, *Radovi ZpZd* 31/1989, 5–14

171. Ludus etymologicus (Petro Skok dicatus), Summarium, *Latina & Graeca* 34/1989, 3–6

1990.

172. Japodi, s. v., *EJ* 6, 1990, 1–2

173. Nekoliko primjera toponomastičkih refleksa kontinuiteta i pomicanja naselja iz antičke Liburnije, Riassunto: Alcuni esempi dei riflessi della continuità e spostamenti degli abitanti nella Liburnia antica, *VAMZ* 3. ser. 23/1990, 69 – 74

1991.

174. Jadranske harybde: Prilog toponomastici istočne jadranske obale, Summary: Adriatic Harybdas, *Onomastica Jugoslavica* 14/1991, 7 - 19

175. Libvrnarii, Summary: Libvrnarii, *Starinar* n. s. 40 - 41/1989 – 1990 (1991), 181 – 184

176. Tkon - Pašman - Kraj - Kotor i Aserija, Summary: Tkon - Pašman - Kraj - Kotor and Aseria, *Radovi ZpZd* 33/1991, .5 – 14

177. TRAGVRIVM MARMORE NOTVM, Zusammenfassung: TRAGVRIVM MARMORE NOTVM, *Zbomik radova posvećenih akademiku Alojzu Bencu*, ur. B. Čović [Posebna izdanja ANUBiH-knj. 95, Odjeljenje društvenih nauka 27], Sarajevo 1991, 285 – 295

1992.

178. Antička Istra u jugoslavenskoj historiografiji, Riassunto: L'Istria antica nella storiografia Iugoslava, *Pazinski memorijal* 16/1992, str. 11 – 18

179. Liburnija i Liburni u vrijeme velikog ustanka u Iliriku od 6. do 9. god. poslije Krista (uz CIL V. 3346), Riassunto: Liburnia e Liburni durante la grande insurrezione nell'Ilirico a. 6-9. dopo Cr. (ad CIL V 3346), *VAMZ* 3. ser. 24 – 25/1991 - 1992, 55 – 66

180. Episcopus Cessensis - iterum, Résumé, *Croatica Cristiana Periodica* 30/1992 (16), 11 – 35

181. Marafor – maricus - župan, Résumé: Marafor – Maricus – Iupanus, *Arheološka istraživanja u Kninu i Kninskoj krajini* [Izdanja Hrvatskog arheološkog društva 15], Zagreb 1992, 51 – 53

182. Tersane na Dugom otoku, Riassunto: Tersane na Dugom otoku, Summary: Tersane on the Dugi otok, *Radovi ZpZd* 34/1992, 1 – 9

1994.

183. Aenona., s. v., *Enciclopedia dell'arte antica classica e orientale*, Suppl. II, 1, Rim: Treccani 1994, 70 – 71

184. Brazza (Brattia, in croato Brac), s. v., *Enciclopedia dell'arte antica classica e orientale*, suppl. II, 1, Rim: Treccani 1994, 732 – 733

185. Biševo – (Modra) špilja – Komiža: Prilog istraživanju kontinuiteta i etničko-kulturnih simbioza na istočnoj jadranskoj obali, Riassunto: Biševo – Grotta (azzurra) – Komiža: Un contributo alle ricerche sulla continuità e simbiosi etnico-culturale sulla costa orientale dell'Adriatico, *VHAD* 86/1994, 119 – 124

1995.

186. Ime otoka i grada Hvara, *Otok Hvar*, M. A. Mihovilović, Zagreb: MH 1995., 93 – 96 + 1 sl.

187. Varvarina palaeochristiana, Summary: Varvarina palaeochristiana, *Diadora* 16 – 17/1994 - 1995, 293 – 308 + 10 sl.

188. Bizantski limes na istočnoj obali Jadrana, Sommario: Il limes bizantino sulla costa orientale dell'Adriatico, *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji* 35/1995, 133 – 145

189. Liburni, s. v., *EHUI*, 1995, 512 - 513

1996.

190. Zadarski i ninski Mirmidonci, Summary: The Zadar and Nin Inhabitans – ‘Myrmidons’, *Radovi ZpZd* 38/1996, 13 – 33

191. Nekoliko spojnica i razdjelnica između Nina i Knina: Iz starije hrvatske povijesti, Summary: Classical Continuities in Early Medieval Croatian Literacy, *Starohrvatska spomenička baština: Rađanje prvog hrvatskog kulturnog pejzaža, Zbornik radova znanstvenog skupa održanog 6 – 8 listopada 1992.*, ur. M. Jurković – T. Lukšić, Zagreb: Ministarstvo kulture RH – Muzejsko-galerijski centar – Odsjek za povijest umjetnosti FF – Nakladni zavod MH 1996, 165 – 171

192. Pristupna razmatranja uz problem etnogeneze Hrvata – Some Reflections on the Question of the Etnogeny of the Croats, *Etnogeneza Hrvata*, ur. N. Budak, Zagreb: Zavod za hrvatsku povijest – Nakladni zavod MH 1996, 13 – 27; 195 – 198

193. ΜΑΝΙΟΣ ΚΟΛΠΙΟΣ (Manijski zaljev), Summary: ΜΑΝΙΟΣ ΚΟΛΠΙΟΣ (Manios Bay), *Arheološki radovi i rasprave HAZU* 12/1996, 269 - 282

194. *Odabrani radovi iz stare povijesti Hrvatske: Opera selecta*, ur. Š. Batović, Zadar: MH 1996, str. 1 – 928 + 116 sl. + 22 Tab.

1997.

195. Marko Marulić: In eos qui Beatum Hieronymum Italum fuisse contendunt, *Mogućnosti* 44 (10-12) 1997. 228 - 241

196. Kontinuitet urbane kulture, *Rano doba hrvatske kulture: Srednji vijek (VII – XII. stoljeće)*, ur. I. Supičić, [Hrvatska i Europa: Kultura znanost i umjetnost I], Zagreb: HAZU – AGM 1997, 92 – 115

1998.

197. Varvarina palaeochristiana, Summary: Varvarina palaeochristiana, *Područje Šibenske županije od pretpovijesti do srednjeg vijeka, Šibenik, 18. – 20. listopada*, ur. B. Čečuk [Izdanja HAD 19], Zagreb 1998, 181 – 189

1999.

198. Najstarije hrvatske sredozemne baštine: prirodna i kulturna, *I. kongres hrvatskih povjesničara: Hrvatski nacionalni i državni identitet i kontinuitet*, Zagreb 1999., 172 – 173

199. La continuité de la culture urbaine, *Croatie: Trésors de la Croatie ancienne des origines à la fin du XIIe siècle*, [La Croatie et l’Europe I.], éd. I. Supičić, Paris: Somogy Éditions d’Art – Zagreb: HAZU – AGM, 1999., 92 - 115

200. The Continuity of the urban Culture, *Croatia in the Early Middle Ages: A Cultural Survey*, [Croatia and Europe I.], Ed. I. Supičić, London: Philip Wilson Publishers 1999 – Zagreb: AGM 1999., 92 - 115

2000.

201. Korak dalje od Tomine ubicacije Jadra, *Opuscula archaeologica* 23 – 24/1999 – 2000, 123 – 125

2001.

202. Grad Pag – tipološka osobitost uz našu obalu, Summary: The City of Pag – A typological Unicum on the croatian Coast, *Radovi ZpZd* 43/2001, 13 – 28

203. Κόρκυρα ή Μέλαινα, Summary: Κόρκυρα ή Μέλαινα, *Arheološka istraživanja na području otoka Korčule i Lastova, Znanstveni skup u Veloj Luci i Korčuli, 18. – 20. travnja 1991.*, ur. B. Čečuk [Izdanja HAD 20], Zagreb 2001., 161 – 168

H I S T O R I J S K I
Z B O R N I K

GODINA LV
ZAGREB 2002.

UDK 93/99
ISSN 0351-2193
Historijski zbornik, god. LV, str.1-296, Zagreb 2002.

Izdavač
Društvo za hrvatsku povjesnicu

Redakcijski odbor
Slaven Bertoša
Mirjana Gross
Ivan Kampuš
Franko Mirošević
Ivica Prlender
Tomislav Raukar
Petar Strčić
Josip Vrandečić

Glavni i odgovorni urednik
Ivica Prlender

Članci i rasprave iz časopisa Historijski zbornik su referirani u publikacijama:
ABC Clio
Historical Abstracts
America: History and Life

Adresa uredništva
Društvo za hrvatsku povjesnicu, Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 10000 Zagreb, I. Lučića 3, Hrvatska

Časopis izlazi jednom godišnje

Izdanje časopisa sufinancira Ministarstvo znanosti Republike Hrvatske

Tisak:
Horetzky